

ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๒๑๑๑๓

กรมการปกครอง

ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติกรณีการใช้ชื่อสกุลสำหรับราชสกุล

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร

อ้างถึง ๑. ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการทะเบียนชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/ว ๓๘๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๗

๓. หนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๓/ว ๑๕๖๔๗ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาประกาศเพิ่มเครื่องหมายนามสกุลสำหรับราชตระกูล ลงวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๕๘

๒. สำเนาประกาศแก้เครื่องหมายนามสกุลสำหรับราชสกุล ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๗

๓. สำเนาหนังสือสำนักกราชเลขานุการ ที่ รล ๐๐๐๓.๔/๖๗๔๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

๔. สำเนาหนังสือสำนักกราชเลขานุการ ที่ รล ๐๐๐๒.๔/๑๓๕๖๙ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้กำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และแนวทางปฏิบัติในการใช้ชื่อสกุลที่มีคำว่า “ณ ออยุธยา” ต่อท้ายชื่อสกุลสำหรับผู้สืบสายราชสกุล ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เนื่องจากในปัจจุบันมีนายทะเบียนท้องที่บางแห่งยังมีความเข้าใจคลาดเคลื่อน อนุญาตให้บุตรซึ่งขอใช้ชื่อสกุลตามมารดาซึ่งเป็นราชินิกุล โดยบุตรไม่มีสิทธิใช้ “ณ ออยุธยา” ต่อท้ายราชสกุลอย่างแพร่หลาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และราชประเพณี กรมการปกครองพิจารณาจากกฎหมาย ระเบียบ หนังสือสำนักกราชเลขานุการ และความเห็นคณะกรรมการกฤษฎีกาที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นว่า เพื่อให้การปฏิบัติงานของนายทะเบียนท้องที่ กรณีการใช้ชื่อสกุลของหญิงซึ่งมีสามีเป็นผู้สืบสายราชตระกูล และการใช้ชื่อสกุลบุตรตามมารดาซึ่งเป็นราชินิกุล เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และถูกต้องตามกฎหมาย ระเบียบ และราชประเพณี จึงขอชักซ้อมแนวทางการปฏิบัติ ดังนี้

๑. ตามราชประเพณีปฏิบัติ การสืบเชื้อสายราชสกุลจะถือตามฝ่ายชาย (บิดา) ที่เป็นราชินิกุลเท่านั้น หากฝ่ายหญิง (มารดา) เป็นราชินิกุลโดยฝ่ายชาย (บิดา) ไม่ได้เป็นราชินิกุลแล้ว บุตรจะไม่ได้ถือว่าเป็นผู้สืบสายราชสกุล ตามนัยหนังสือสำนักกราชเลขานุการ ที่ รล ๐๐๐๓.๔/๖๗๔๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

๒. กรณีการใช้ชื่อสกุลของหญิงซึ่งมีสามีเป็นผู้สืบสายราชตระกูล หญิงมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามีซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ “ณ ออยุธยา” เพิ่มท้ายนามสกุลของผู้สืบสายราชสกุลนั้น ซึ่งเป็นนามสกุลของผู้สืบสายราชตระกูล และยอมใช้ชื่อสกุลของสามีโดยมีคำว่า “ณ ออยุธยา” เพิ่มท้ายนามสกุลได้ ตามนัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ประกอบหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๑๓/ว ๓๘๙ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๑๗

๓. กรณีการใช้ชื่อสกุลของบุตรตามบิดาซึ่งเป็นผู้สืบสายราชตระกูล และมีคำว่า “ณ ออยุธยา” เพิ่มท้ายนามสกุล บุตรถือว่าเป็นผู้สืบสายราชตระกูล มีสิทธิใช้คำว่า “ณ ออยุธยา” เพิ่มท้ายนามสกุลได้ ตามนัยประกาศให้หม่อมเจ้าใช้นามสกุล ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๔๗๒ ประกอบหนังสือสำนักกราชเลขานุการ ที่ รล ๐๐๐๓.๔/๖๗๔๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

๔. กรณีการใช้ชื่อสกุลบุตรตามมารดาซึ่งเป็นราชินิกุลแต่บิดาเป็นสามัญชน บุตรจะไม่ได้ถือว่าเป็นผู้สืบสายราชตระกูล จะใช้บรรดาศักดิ์ หม่อมราชวงศ์ หรือ หม่อมหลวง ไม่ได้ และไม่มีสิทธิใช้คำว่า “ณ ออยุธยา” เพิ่มท้ายนามสกุลได้ ตามนัยประกาศให้หม่อมเจ้าใช้นามสกุล ลงวันที่ ๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๔๗๒ ประกอบหนังสือสำนักกราชเลขานุการ ที่ รล ๐๐๐๓.๔/๖๗๔๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

๕. กรณี...

๕. กรณีการใช้ชื่อสกุลของบุตรบุญธรรมตามผู้รับบุตรบุญธรรมซึ่งเป็นผู้สืบสายราชตระกูล บุตรบุญธรรมดังกล่าว มิได้เป็นผู้สืบสายจากราชตระกูล แม้จะขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ถือนามสกุล สำหรับราชตระกูลได้ แต่จะเติมคำ “ณ อยุธยา” ลงด้วยไม่ได้เป็นอันขาด ตามประกาศเพิ่มเติมเครื่องหมายนามสกุล สำหรับราชตระกูล ลงวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๕๘ และประกาศแก้ไขเครื่องหมายนามสกุลสำหรับ ราชสกุล ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๗ ประกอบหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๒.๔/๑๓๕๖๙ ลงวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและใช้เป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธนาคม จงจิระ)
อธิบดีกรมการปกครอง

สำนักบริหารการทะเบียน

ส่วนการทะเบียนทั่วไป

โทร. ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๗๙๑ ๗๐๔๙

ที่ มท ๐๓๑๓/ว ๓๘๙

กระทรวงมหาดไทย

๒๖ สิงหาคม ๒๕๐๖

เรื่อง การใช้ชื่อสกุลของหญิงซึ่งมีสามีเป็นผู้สืบสายราชตระกูล
 เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด และปลัดกรุงเทพมหานคร
 อ้างถึง หนังสือที่ มท ๐๓๑๓/ว ๓๒๖๔ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๐๕

ตามที่กรมการปกครองได้ส่งสำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ตอบข้อหารือของจังหวัดธนบุรี เรื่อง การใช้ชื่อสกุลของหญิงซึ่งมีสามีเป็นผู้สืบสายราชตระกูลว่า หญิงซึ่งเป็นบุคคลสามัญและมีสามีเป็นผู้สืบสายราชตระกูลมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของสามี ตามนัยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ได้เพียงชื่อสกุลที่แท้จริงของสามี แต่จะใช้สร้อย “ณ อยุรยา” ต่อท้ายนามสกุลไม่ได้ เพราะมิได้เป็นผู้สืบสายราชตระกูล มาเพื่อถือเป็นทางปฏิบัติแล้ว นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาความเห็นของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งตอบข้อหารือของจังหวัดธนบุรีแล้วมีความเห็นว่า “ณ อยุรยา” ที่ทรงกรุณาโปรดเกล้า ฯ เพิ่มท้ายนามสกุลของผู้สืบสายราชตระกูลนั้น เป็นนามสกุลของผู้สืบสายราชตระกูล หญิงซึ่งเป็นบุคคลธรรมดา ทำการสมรสกับสามีซึ่งเป็นผู้สืบสายราชตระกูล ย่อมใช้ชื่อสกุลของสามีโดยมีคำว่า “ณ อยุรยา” เพิ่มท้ายนามสกุลได้ตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕

ฉะนั้น จึงเรียนมาเพื่อถือเป็นแนวทางปฏิบัติตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) ดำริ น้อยมณี

(นายดำริ น้อยมณี)

รองปลัดกระทรวง สังกัดราชการแทน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

โทร ๘๑๒๖๘๖

ที่ รล ๐๐๐๓.๔/๖๗๔๙

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ เมษายน ๒๕๕๓

เรื่อง ขอให้ออกหนังสือรับรองชื่อและชื่อสกุล

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือนางเครือทิพย์ ปุณณะสุคนธ์ ลงวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ และเอกสารประกอบ

ด้วยนางเครือทิพย์ ปุณณะสุคนธ์ ได้มีหนังสือขอใช้ชื่อสกุลมารดา “ซุมสาย” ร่วมกับชื่อสกุลของบิดา “ปุณณะสุคนธ์” ว่า “ซุมสาย (ปุณณะสุคนธ์)” แต่ไม่มีหลักฐานทางราชการที่แสดงว่ามารดาใช้ชื่อสกุล “ซุมสาย” จึงขอให้สำนักราชเลขาธิการรับรองการสืบเชื้อสายราชสกุลและขอหนังสือรับรองชื่อสกุล ความละเอียดตามสำเนาหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้

สำนักราชเลขาธิการพิจารณาตามข้อกฎหมายแล้ว เห็นว่า

๑. การรับรองความเป็นผู้สืบสายราชสกุลและชื่อสกุลพระราชทาน เป็นการขอให้รับรองข้อเท็จจริงที่มีอยู่แล้ว ไม่อยู่ในอำนาจสำนักราชเลขาธิการที่จะรับรองให้ได้

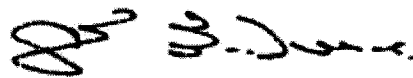
๒. การใช้ชื่อสกุลว่า “ซุมสาย (ปุณณะสุคนธ์)” เป็นการนำราชสกุลและชื่อสกุลพระราชทานมารวมกันเป็นการตั้งชื่อสกุลขึ้นใหม่โดยมีชื่อซ้ำกับชื่อสกุลที่ได้รับพระราชทานจากพระมหากษัตริย์หรือชื่อสกุลที่จดทะเบียนไว้แล้ว ซึ่งไม่ถูกต้องตามกฎหมายและไม่เป็นการเหมาะสม

๓. ตามราชประเพณีปฏิบัติ การสืบเชื้อสายราชสกุลจะถือตามฝ่ายชาย (บิดา) ที่เป็นราชินิกุลเท่านั้น หากฝ่ายหญิง (มารดา) เป็นราชินิกุลโดยฝ่ายชาย (บิดา) ไม่ได้เป็นราชินิกุลแล้ว บุตรจะไม่ถือว่าเป็นผู้สืบสายราชตระกูล จะใช้บรรดาศักดิ์หม่อมราชวงศ์ หรือหม่อมหลวงไม่ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติ

ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

โทร. ๐๒ ๒๒๐๗๒๐๐ ต่อ ๒๓๐๘ - ๒๓๑๓

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๗๔๘๘

เว็บไซต์ : www.ohmpps.go.th

เลขที่	23962
วันที่	
เวลา	

ที่ รล ๐๐๐๒.๔/๑๓ ๒๖๕

สำนักราชเลขาธิการ

พระบรมมหาราชวัง กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๙

เรื่อง พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ชื่อสกุลในราชสกุล "มาลากุล"

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เลขที่	54270
วันที่	16 มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา	14.16

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๒.๔/๑๒๔๕๗

ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๕๙

๒. สำเนาหนังสือหม่อมหลวงลัดดา มาลากุล ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

และเอกสารประกอบ

วันที่	5/6
วันที่	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙

ด้วยหม่อมหลวงลัดดา มาลากุล ได้มีหนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูลพระกรุณา
ขอพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้จำใช้บิดาร่วง อดีตศักดิ์ ท่งสินธุ์ บุตรบุญธรรม ใช้ชื่อสกุล
ในราชสกุล "มาลากุล"

สำนักราชเลขาธิการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้
ชื่อสกุลในราชสกุล "มาลากุล" ได้โดยต้องไม่มีคำว่า "ณ ออยุธยา" ต่อท้ายชื่อสกุล ตามพระราชบัญญัติ
ชื่อบุคคล พ.ศ. ๒๕๐๕ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

วันที่	๑๗ มิ.ย. ๒๕๕๙
เวลา	

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงบุตรี วีระไวทยะ)

รองราชเลขาธิการ ปฏิบัติราชการแทน

ราชเลขาธิการ

กองการในพระองค์

โทร. ๐๒ ๒๒๐๓๒๐๐ ต่อ ๒๓๐๙ - ๒๓๑๓

โทรสาร ๐๒ ๒๒๐๓๔๘๘ เว็บไซต์ : www.ohm.go.th